

PBM-001-010129   Seat No. _____

B. A. (Sem. I) (CBCS) Examination

November / December - 2018

Psychology : Paper - II

*(Human Development and Child Psychology)
(Core) (Old Course)*

Faculty Code : 001

Subject Code : 010129

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

- સૂચના :** (૧) જમણી બાળના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
 (૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ માનવ વિકાસની વ્યાખ્યા સ્પષ્ટ કરી અને બાળ મનોવિજ્ઞાનનું કાર્યક્રેત સમજાવો. ૧૪

અથવા

૧ બાળ મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપી, બાળ મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ વર્ણાવો. ૧૪

૨ બાળ મનોવિજ્ઞાનની નિરીક્ષણ પદ્ધતિની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ બાળકના અત્યાસમાં પ્રશ્નાવલિ પદ્ધતિનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

૩ વૃદ્ધિ અને વિકાસ એટલે શું ? વૃદ્ધિ અને વિકાસનાં લક્ષણો વિગતે સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ બાળકના બૌદ્ધિક વિકાસને અસર કરતા પરિબળો વર્ણાવો. ૧૪

૪ બાળ વિકાસમાં સમોવડીયા જૂથનો ફાળો વર્ણાવો. ૧૪

અથવા

૪ હતાશા એટલે શું ? હતાશાની દીર્ઘકાળીન અસરો વર્ણાવો. ૧૪

- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નના જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) બાળ મનોવિજ્ઞાનનું ભાગ
  - (૨) આત્મકથનાત્મક પદ્ધતિ
  - (૩) માતા-પિતા અને શિક્ષકોની ફરજો
  - (૪) શિક્ષાની આવેગાત્મક અસરો

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures of right side indicate marks of question.
 (2) All questions carry equal marks.

- 1 Define Human Development and explain the scope of child psychology. 14

OR

- 1 Define child psychology. Explain the nature of child psychology. 14

- 2 Discuss the observation method of child psychology. 14

OR

- 2 Specify the importance of the questionnaire method in the child's study. 14

- 3 What is growth and development ? Explain in detail characteristics of growth and development. 14

OR

- 3 Discuss the factors affecting intellectual development of child. 14

- 4 Describe the role of peer group in child development. 14

OR

- 4 What is frustration ? Describe the long-term effects of frustration. 14

5 Answer any **two** from the following : **14**

- (1) Importance of child psychology.
  - (2) Self support method.
  - (3) Duties of parents and teachers.
  - (4) Emotional effects of punishment.
-